

Disposisjon

Del I Generelle prinsipper om årsakssammenheng og bevis

Materielle årsaksprinsipper

Hovedspørsmål 1: OM det overhodet foreligger årsakssammenheng (årsakssamvirke¹)

- ❶ **Hovedregler og utgangspunkter**
 - Betingelseslæren
 - Sammenlikning av det faktiske og hypotetiske hendelsesforløpet
 - Hjemmel: Rettspraksis, jf. bl.a. *P-pille II* (Rt. 1992 s. 64)
 - Likestilling av alle nødvendige betingelser (ekvivalensprinsippet)
 - Prinsippet om å ta skadelidte som skadelidte er
 - Begrepsforklaring:
 - Latent svakhet:** Svakhet som er «iboende», men som *ikke* har gitt seg utslag i det tap som kreves erstattet. DETTE er «særlig sårbarhet», som reguleres av sårbarhetsprinsippet.
 - Realisert svakhet:** Svakhet som er «materialisert», og som *har* gitt seg utslag i de tap som kreves erstattet
 - Hjemmel
- ❷ **Unntak 1:** Uvesentlighetslæren («enten-eller»-vurdering)
 - Vurdering av årsaksfaktoren *bidrag* til å fremkalle skaden
 - Grensene for prinsippet; *Nilsen* (Rt. 2001 s. 320)
- ❸ **Unntak 2:** Adekvanslæren (gradert vurdering)
 - **Helhetsvurdering**, bestående av bl.a. følgende adekvansmomenter:
 - Statistisk påregnelighet (frekvens, hyppighet mv.)
 - Ulykkeshendelsen
 - Sykdomsforløpet
 - Omfanget av skaden/tapet
 - Rene rimelighetsbetraktninger

Hovedspørsmål 2: HVOR LENGE det foreligger ansvarsbetingende årsakssammenheng (årsakskonkurranse²)

- Tidsbegrenset årsakssammenheng; *Stokke* (Rt. 1999 s. 1473)

Bevisregler

- Fri bevisbedømmelse
- Sannsynlighetskrav
- Bevisbyrde

¹ **Årsakssamvirke:** To eller flere årsaksfaktorer som *hver for seg er for svake* til å kunne fremkalle skaden, men som er *sterke nok når de virker sammen*.

² **Årsakskonkurranse:** To eller flere årsaksfaktorer som *hver for seg er sterke nok til (alene)* å kunne fremkalle skaden, og som derfor «konkurrerer» om å fremkalle skaden. «Selvstendig virkende årsaker» = «konkurrerende årsaker» (= «tilstrekkelige årsaker»).